ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 8.7.2024 г.
COM(2024) 516 final

2024/0175 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно наличието на прекомерен дефицит в Словакия

2024/0175 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно наличието на прекомерен дефицит в Словакия

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 126, параграф 6 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид съображенията, представени от Словакия,

като има предвид, че:

1. Съгласно член 126 от ДФЕС държавите членки трябва да избягват прекомерен държавен дефицит.

2. Пактът за стабилност и растеж (ПСР) се основава на целта за осигуряване на стабилни публични финанси като средство за укрепване на условията за ценова стабилност и за висок, устойчив и приобщаващ растеж, подкрепен от финансова стабилност, като по този начин спомага за постигане на целите на Съюза за устойчив растеж и заетост.

3. Процедурата при прекомерен дефицит (ППД) съгласно член 126 от ДФЕС, уточнена в Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета за ускоряване и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит([1]), който е част от Пакта за стабилност и растеж, предвижда вземане на решение за наличието на прекомерен дефицит. Протокол № 12 относно ППД, приложен към Договора за Европейския съюз и ДФЕС, определя допълнителни разпоредби, свързани с прилагането на процедурата при прекомерен дефицит. С Регламент (ЕО) № 479/2009 на Съвета([2]) се определят подробни правила и определения за прилагането на тези разпоредби. Реформираната рамка на ЕС за икономическо управление, която влезе в сила на 30 април 2024 г., включва Регламент (ЕС) 2024/1264 на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета. Реформата запази като цяло непроменени правилата на процедурата при прекомерен дефицит поради неспазване на критерия за дефицита, докато за държавите членки със съотношение на държавния дълг над 60 % от БВП процедурата при прекомерен дефицит поради неспазване на критерия за дълга ще се съсредоточи върху отклоненията от плана за нетните разходи, който ще бъде определен от Съвета съгласно Регламент (ЕС) 2024/1263 въз основа на средносрочните фискално-структурни планове, които държавите членки следва

([1]) ОВ L 209, 2.8.1997 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30.
([2]) ОВ L 145, 10.6.2009 г., стр. 1.

да представят. Настоящото решение на Съвета се отнася единствено до превишаването на съотношението на бюджетния дефицит към брутния вътрешен продукт (БВП) спрямо референтната стойност от 3 % от БВП.

4. Съгласно член 126, параграф 5 от ДФЕС, ако Комисията счита, че в дадена държава членка съществува или може да възникне прекомерен дефицит, тя трябва да изпрати становище до съответната държава и да информира за това Съвета. Като взе предвид доклада си, приет в съответствие с член 126, параграф 3 от ДФЕС, и становището на Икономическия и финансов комитет, прието в съответствие с член 126, параграф 4 от ДФЕС, Комисията заключи, че в Словакия е налице прекомерен дефицит. Ето защо на 8 юли 2024 г. Комисията изпрати такова становище до Словакия и информира Съвета за това. ([3])

5. В член 126, параграф 6 от ДФЕС се предвижда, че Съветът трябва да разгледа всички съображения, представени от заинтересованата държава членка, преди да реши след цялостна оценка дали е налице прекомерен дефицит. В случая на Словакия цялостната оценка води до изложените по-долу заключения.

6. Съгласно данните, потвърдени от Евростат на 22 април 2024 г.([4]), дефицитът по консолидирания държавен бюджет на Словакия достигна 4,9 % от БВП през 2023 г., а консолидираният държавен дълг възлизаше на 56,0 % от БВП. В доклада на Комисията по член 126, параграф 3 от ДФЕС се посочва, че превишаването на дефицита над референтната стойност по Договора от 3 % от БВП през 2023 г. не е изключение, тъй като не е резултат нито от необичайно събитие, нито от сериозен икономически спад по смисъла на Пакта за стабилност и растеж. През 2023 г. реалният БВП на Словакия нарасна с 1,6 % от БВП след ръст на БВП от 1,9 % през 2022 г. Освен това превишаването на референтната стойност по Договора не е временно отклонение, съгласно прогнозата на Комисията от пролетта на 2024 г., в която се предвижда дефицитът по консолидирания държавен бюджет да остане над 3 % от БВП през 2024 г. и 2025 г. В обобщение размерът на дефицита за 2023 г. беше по-висок от референтната стойност по Договора от 3 % от БВП и не беше близък до нея. Превишаването не се счита за изключение, както е определено в Договора и Пакта за стабилност и растеж, и не е временно. Следователно критерият за дефицита, определен в Договора и Регламент (ЕО) № 1467/97, *prima facie* не е изпълнен.

7. Според програмата за стабилност за 2024 г. се очаква дефицитът по консолидирания държавен бюджет на Словакия да достигне 5,9 % от БВП през 2024 г. Това е потвърдено в прогнозата на Комисията от пролетта на 2024 г.([5]), в която се посочва също така дефицит от 5,9 % от БВП, над референтната стойност по Договора от 3 % от БВП и не близо до нея. Увеличението на дефицита в сравнение с 2023 г. отразява главно продължението на съществуващите мерки за подкрепа във връзка с цените на енергията и нови мерки, с които се увеличават разходите, като например постоянно увеличение

([3]) За всички документи, свързани с ППД за Словакия, вж.: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/closed-excessive-deficit-procedures/slovakia_en .

([4]) Показатели на Евростат за еврото, публикувани на 22 април 2024 г. Вж.: https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-22042024-AP .

([5]) Европейска икономическа прогноза — пролет 2024 г., European Economy, Institutional Paper, № 286, 15 май 2024 г.

на 13-ата пенсия, увеличаване на разходите за здравеопазване, създаване на ново Министерство на туризма и спорта, изменение на Закона за образованието, с което се въвежда законово право на прием в детска градина за деца на възраст над 3 години и се подобряват правата на децата със специални образователни потребности, както и въвеждане на договори въз основа на резултатите в държавните университети.

8. В съответствие с изискванията на член 126, параграф 3 от ДФЕС Комисията анализира също всички съответни фактори в доклада си по член 126, параграф 3 от ДФЕС. Както е предвидено в член 2, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1467/97, ако съотношението на държавния дълг към БВП не надхвърля референтната стойност, съответните фактори ще се вземат под внимание на отделните етапи на вземането на решение за наличие на прекомерен дефицит. Като цяло съответните фактори, разгледани в доклада съгласно член 126, параграф 3 от ДФЕС, се оценяват като утежняващи. Отчитането на тези фактори не променя заключението, че критерият за дефицита в Договора не е изпълнен.

9. С оглед на крайния срок 20 септември 2024 г. за представянето на националния средносрочен фискално-структурен план в съответствие с член 36 от Регламент (ЕС) 2024/1263 Съветът взема под внимание, че следващата стъпка от процедурата, а именно препоръката на Комисията за препоръка на Съвета съгласно член 126, параграф 7 от ДФЕС относно коригирането на прекомерния дефицит, ще бъде извършена заедно със становищата на Комисията относно проектите за бюджетни планове на държавите членки от еврозоната съгласно член 7 от Регламент (ЕС) № 473/2013. Този подход позволява да се осигури съгласуваност между бюджетните изисквания в рамките на процедурата при прекомерен дефицит и плана за корекции, определен в средносрочните фискално-структурни планове. За да се осигури такава съгласуваност, като същевременно се избягва пропуск в надзора в рамките на процедурата при прекомерен дефицит, е необходимо своевременно представяне на средносрочните фискално-структурни планове на държавите членки. Този график е по изключение и е свързан с прехода към новата рамка, поради което не създава прецедент. Съветът взема под внимание също така, че ако средносрочният план не бъде представен своевременно, в препоръката на Комисията за препоръка на Съвета съгласно член 126, параграф 7 референтната траектория, предадена от Комисията на държавата членка, ще се счита за определена в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/1263.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

От цялостната оценка следва, че в Словакия е налице прекомерен дефицит поради неспазване на критерия за дефицита.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Словашката република.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател